

PM NSAB 2015

Syfte

Denna PM syftar till att ge en introduktion till NSAB 2015 är samt vad en påbörjad översyn innebär och kan tänkas innehålla. Det finns en förhoppning om att även transportköparsidan ska vilja medverka i en översyn för att säkerställa att speditörer och transportköpare fortsatt har villkor som fungerar i praktiken.

Förklaring av NSAB 2015

Nordiskt Speditörsförbunds Allmänna Bestämmelser 2015 (NSAB 2015) är de standardvillkor som används inom transport- och logistikbranschen i Norden. Dessa bestämmelser har utarbetats av de nordiska speditörsorganisationerna och reglerar förhållandet mellan speditörer och deras kunder vid transport, lagring och andra logistiktjänster. Detta är unikt för Norden.

NSAB är särskilt anpassat för den nordiska marknaden och innehåller regler som tar hänsyn till nationella lagar och branschpraxis i Sverige, Danmark, Norge och Finland. Internationellt finns det olika regelverk som styr transporter, till exempel:

- **CIM (COTIF)** (för järnvägstransporter)
- **CMR-konventionen** (för vägtransporter)
- **Montreal-konventionen** (för flygtransporter)
- **Hague-Visby-reglerna** (för sjötransporter)

NSAB 2015 kompletterar dessa genom att täcka fler aspekter, exempelvis ansvar vid lagring och kombinationer av transport- och logistiktjänster. NSAB 2015 kan också användas för kombinerade och intermodala transporter, där det t.ex. inte är tydligt var en skada på godset skett.

NSAB 2015 har tagits fram för att skapa en balanserad och rättvis avtalsgrund mellan transportköpare och speditörer och innehåller regler om bland annat:

- **Speditörens ansvar** för transport, förvaring och hantering av gods.
- **Begränsningar av speditörens ansvar** i linje med internationella konventioner, exempelvis begränsade ersättningsnivåer vid skador eller förlust av gods.
- **Reklamation och preskriptionstider** – tidsfrister för att framföra krav och anspråk.
- **Speditörens ansvar vid lagring av gods** och de särskilda regler som gäller för detta.
- **Force majeure** och andra situationer där speditören kan vara befriad från ansvar.

NSAB 2015 skiljer mellan speditörens ansvar när denne agerar som transportförmedlare (förmedlar transporttjänster åt kunden) och när denne agerar som transportör (själv åtar sig

transporten). Det finns även villkor om försäkring och rekommenderar att transportköpare ser över sitt försäkringsskydd för att säkerställa att deras gods är tillräckligt skyddat vid en eventuell skada.

Många transport- och logistikföretag i Norden använder dessa villkor. De utgör en branschpraxis och skapar tydlighet i ansvars- och ersättningsfrågor för både transportköpare och speditörer. Sedan avgörandet i HD i ”Speditörspanten” 2023 är NSAB 2015 att betrakta som **handelsbruk** inom speditors- och logistikbranschen i Sverige. Detta innebär att NSAB 2015 anses vara en del av avtalet mellan parter i branschen, även om de inte uttryckligen har hänvisat till dessa bestämmelser i sina avtal.

Översyn påbörjats under 2025

Representanter från de olika nordiska speditörsorganisationerna har träffats inom Nordiskt Speditörsförbund och utvärderat NSAB 2015. Signalerna från medlemsföretagen är att NSAB 2015 överlag fungerar bra.

Mycket har dock hänt i världen sedan 2015 och speditörsorganisationerna har initiala tankar kring att diskutera behov av ändringar kopplat till erfarenheter från pandemin, krig i vår närhet, blockerad Suezkanal mm. Även hållbarhetsfrågor har på dessa år fått en ökad betydelse med krav på rapportering av utsläpp.

Samtidigt är ambitionen att inte röra det som fungerar i onödan eftersom det kan skapa minskad förutsägbarhet och nya osäkerheter.

Speditörssidan vill gärna lyssna in erfarenheter från transportköparna för att i slutändan få nya uppdaterad villkor som underlättar i vardagen. Förra gången en översyn gjordes undertecknades NSAB 2015 av Svenskt Näringsliv, för transportköparsidan..

Historiken

Första versionen av Speditörsbestämmelser kom 1919 och omarbetades 1954 och 1959. År 1959 inträffade den viktiga förändringen att bestämmelserna utformades i samarbete med representanter för näringslivets organisationer.

I 1959 års villkor behandlas uteslutande speditörens förmedlande funktion. Därefter skedde en utveckling av speditörens roll och funktioner och ledde fram till 1974 års bestämmelser.

Därefter följde NSAB 1985, NSAB 2000 och slutligen nu gällande NSAB 2015.

Susanne Karlsson

Stockholm 2025-04-29